

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **O. Č.**, zastoupeného JUDr. Vladimírem Turkem, advokátem se sídlem Krkonošská 16, Praha 2, proti žalovanému: **ministr vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 8. 2010, č. 104/2010, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 10. 2015, č. j. 6 Ad 20/2010 - 74,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobci **se vrací** zaplacený soudní poplatek za řízení o kasační stížnosti ve výši 5.000 Kč, který mu bude vyplacen k rukám jeho zástupce JUDr. Vladimíra Turka, advokáta, z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce byl přijat do služebního poměru příslušníka Policie České republiky dnem 1. 4. 1999 a byl služebně zařazen na Krajském ředitelství policie Středočeského kraje. Rozhodnutím ředitele Policie České republiky, Okresního ředitelství Praha západ ze dne 16. 3. 2006, č. 300/2006, byl žalobce podle § 27 odst. 1 a 2 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, (dále jen „zákon o služebním poměru“) zproštěn výkonu služby. Důvodem zproštění bylo jeho trestní stíhání.

[2] Rozhodnutím náměstka ředitele Krajského ředitelství policie Středočeského kraje ze dne 18. 9. 2009, č. 116/2009, bylo ukončeno zproštění výkonu služby žalobce podle § 40 odst. 5 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, (dále jen „zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů“) ke dni 16. 9. 2009. Tímto rozhodnutím bylo zároveň stanoveno, že ode dne 17. 9. 2009 žalobci náleží služební příjem ze služebního místa, na kterém je ustanoven, a bude mu doplacena část služebního příjmu, o níž mu byl služební příjem po dobu zproštění výkonu služby krácen, neboť v trestním řízení nebyla o trestném činu prokázána vina žalobce a trestní řízení bylo zastaveno.

[3] Rozhodnutím náměstka ředitele Krajského ředitelství policie Středočeského kraje ze dne 10. 11. 2009, č. 570/2009, byl žalobce na základě vlastní žádosti podle § 42 odst. 1 písm. m) zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů propuštěn ze služebního poměru příslušníka Policie České republiky dnem 31. 12. 2009.

[4] Rozhodnutím ředitele odboru sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra ve věcech služebního poměru ze dne 22. 3. 2010, č. j. OSZ-141859/V-On-2010, (dále jen „rozhodnutí prvostupňového správního orgánu“) byl žalobci podle § 116, § 117 a § 157 písm. d) zákona o služebním poměru přiznán od 1. 1. 2010 příspěvek za službu ve výši 5.780 Kč měsíčně s tím, že podle § 226 věty druhé zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů se příspěvek za službu považuje od 1. 1. 2010 za výsluhový příspěvek podle tohoto zákona. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí vyplývá, že výše příspěvku za službu žalobce byla zjištěna z výhodnějšího posledního hrubého měsíčního služebního příjmu za měsíc prosinec 2009 ve výši 25.210 Kč stanoveného podle § 117 odst. 2 zákona o služebním poměru, když výše průměrného hrubého měsíčního služebního příjmu za posledních 12 měsíců před skončením služebního poměru byla zjištěna v částce 24.613 Kč.

[5] Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, o kterém bylo rozhodnuto žalobou napadeným rozhodnutím ministra vnitra ze dne 23. 8. 2010, č. 104/2010 (dále jen „rozhodnutí žalovaného“), tak, že odvolání bylo zamítnuto a rozhodnutí prvostupňového správního orgánu potvrzeno. V odůvodnění žalovaný rekapituloval průběh správního řízení a k námitkám vzneseným v odvolání uvedl, že požadavku žalobce, podle kterého by pro něj byl výhodnější průměrný hrubý služební příjem za posledních 12 měsíců, vypočtený z částky 699.272 Kč, nelze vyhovět. Žalovaný uvedl, že v této částce by byl nepřipustně zahrnut doplatek služebního příjmu, o který byl služební příjem krácen po dobu zproštění výkonu služby v době od 17. 3. 2006 do 17. 9. 2009. Uvedl, že průměrný hrubý služební příjem se zjišťuje z hrubého služebního příjmu, na který vznikl nárok v jednotlivých 12 kalendářních měsících. Doplatek služebního příjmu za dobu zproštění výkonu služby je doplatkem za jednotlivé měsíce zproštění, o něž byl služební příjem krácen. Do výpočtu průměrného hrubého služebního příjmu lze proto zohlednit jen částky, o něž byl služební příjem krácen v době spadající do předmětných 12 měsíců. Není proto rozhodující, že část služebního příjmu (zde doplatek služebního příjmu, na který vznikl nárok v měsících nespádajících do doby rozhodné, tj. do období od ledna 2009 až prosince 2009), byla vyplacena v době těchto 12 měsíců. Průměrný hrubý služební příjem za posledních 12 měsíců byl proto nižší než poslední hrubý služební příjem.

[6] Proti rozhodnutí ministra vnitra podal žalobce žalobu, v níž namítal nesprávné právní posouzení věci prvostupňovým i odvolacím správním orgánem. O podané žalobě rozhodl Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 27. 11. 2014, č. j. 6 Ad 20/2010 - 36, jímž podanou žalobu zamítl a vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Dospěl k závěru, že správní orgány posoudily věc správně. Tento rozsudek byl ke kasační stížnosti žalobce zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 8. 2015, č. j. 1 As 31/2015 - 28, a věc byla Městskému soudu v Praze vrácena k dalšímu řízení.

s odůvodněním, že soud zatížil řízení vadou, která měla za následek nezákonné rozhodnutí ve věci. Soud po celou dobu řízení jednal na straně žalovaného s Ministerstvem vnitra, které však není pasivně procesně legitimováno. Takovým postupem soudu byla odepřena možnost účasti na řízení skutečnému žalovanému, který jako jediný je oprávněn obhajovat své rozhodnutí. V daném případě je žalovaným správním orgánem služební funkcionář, který ve věci rozhodl v posledním stupni, tedy ministr vnitra.

II. Právní názor městského soudu

[7] Městský soud v Praze po opětovném projednání věci žalobu napadeným rozsudkem zamítl jako nedůvodnou. V odůvodnění rozsudku uvedl, že do výpočtového základu pro určení výše příspěvku za službu nelze započítat doplatek služebního příjmu za dobu zproštění výkonu služby. Zákon o služebním poměru neobsahoval zákonnou definici služebního příjmu, v § 55 předmětného zákona odkazoval na prováděcí předpis. Podle názoru městského soudu vyhláška Ministerstva vnitra č. 287/2002 Sb. nepovažuje doplatek služebního příjmu za dobu zproštění výkonu služby za složku služebního příjmu, neboť tento doplatek není v taxativním vymezení složek služebního příjmu podle § 76 odstavce 4 a 5 uvedené vyhlášky uveden.

[8] Podle § 117 odst. 2 zákona o služebním poměru se příspěvek vyměřuje z posledního hrubého měsíčního služebního příjmu policisty před skončením služebního poměru nebo, jestliže je to pro něj výhodnější, z jeho průměrného hrubého měsíčního služebního příjmu za posledních 12 měsíců před skončením služebního poměru. Z uvedeného ustanovení vyplývá, že při zjišťování průměrného hrubého služebního příjmu se vychází z hrubého měsíčního služebního příjmu za jednotlivé kalendářní měsíce. Nelze z něho dovodit, že by za částky měsíčního služebního příjmu za posledních 12 měsíců před skončením služebního poměru mohly být považovány poměrné částky služebních příjmů za jiné období. Do výpočtu průměrného hrubého služebního příjmu lze započítat jen ty částky doplatků, o něž byl služební příjem krácen v době spadající do rozhodného období, tedy do předmětných 12 měsíců před skončením služebního poměru a není přitom rozhodné, že na část doplatku služebního příjmu za jiné období vznikl nárok a tento byl vyplacen v rozhodném období.

[9] Částka 699.272 Kč nebyla složena jen ze služebních příjmů za kalendářní měsíce leden až prosinec 2009, ale také z doplatků služebního příjmu, o který byl služební příjem krácen po dobu zproštění výkonu služby žalobce v době za kalendářní měsíce březen 2006 až září 2009. Podle městského soudu byly žalovaným z tohoto doplatku do služebních příjmů za rozhodné období 12 měsíců před skončením služebního poměru správně započteny jen ty části doplatku, které náležely za kalendářní měsíce leden 2009 až září 2009. Hrubý měsíční služební příjem žalobce za měsíc prosinec 2009 činil 25.210 Kč a součet hrubých služebních příjmů za jednotlivé měsíce roku 2009 činil celkově částku 295.350 Kč. Žalovaný postupoval v souladu se zákonem, vzal-li tuto právě částku jako základ pro zjištění průměrného hrubého měsíčního služebního příjmu žalobce za posledních 12 měsíců před skončením služebního poměru (24.613 Kč) a dospěl-li k závěru, že výhodnější pro výpočet výše příspěvku za službu podle § 117 odst. 2 zákona o služebním poměru je poslední hrubý měsíční služební příjem za měsíc prosinec 2009.

[10] Městský soud uzavřel, že žalobcem namítaná judikatura Nejvyššího správního soudu ve věcech sp. zn. 4 Ads 20/2007 a 3 Ads 91/2007 na daný případ nedopadá a podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále jen „s.ř.s.“) zamítl žalobu jako nedůvodnou.

III. Obsah kasační stížnosti

[11] Proti rozsudku městského soudu brojí žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížností. Opírá ji o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., a navrhuje zrušení rozsudku městského soudu.

[12] Namítá, že soud nesprávně posoudil otázku, zda do služebního příjmu, ze kterého se vyměřuje příspěvek za službu, musí být podle § 117 zákona o služebním poměru zahrnut i služební příjem, který byl příslušníku v rozhodném období zúčtován k výplatě a skutečně vyplacen. Podle stěžovatele bylo v jeho případě obdobím rozhodným pro stanovení výše příspěvku za službu kalendářní rok 2009. V tomto roce byl stěžovateli reálně vyplacen služební příjem v celkové částce 699.272 Kč zahrnující doplatek služebního příjmu, o který byl služební příjem krácen po dobu zproštění výkonu služby. Zákonem o služebním poměru přitom není stanoveno, že případný doplatek služebního příjmu se do průměrného služebního příjmu za rozhodné období nezapočítává. Tato tvrzení jsou podle názoru stěžovatele podpořena rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2007, č. j. 3 Ads 91/2007 - 65, v němž je řešena splatnost doplatku služebního příjmu. Městský soud podle názoru stěžovatele nedostatečně zdůvodnil svůj právní názor, že doplatek služebního příjmu nelze započítat pro účely vyměření příspěvku za služby pro rozhodné období, navzdory tomu, že byl právě v tomto období zúčtován k výplatě a vyplacen.

[13] Stěžovatel současně poukázal na to, že použití vyhlášky Ministerstva vnitra č. 287/2002 Sb. při stanovení výše průměrného hrubého služebního měsíčního příjmu pro výpočet příspěvku za službu, které by přineslo horší výsledek, než byl výpočet tohoto služebního příjmu podle zákona o služebním poměru, je v rozporu se zákonem. V této věci stěžovatel dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2008, č. j. 4 Ads 20/2007 - 59, v němž je řešena otázka aplikace citované vyhlášky při vyměřování příspěvku za službu.

[14] Stěžovatel uzavřel, že argumenty soudu si navíc vzájemně odporují a nelze z nich dovodit závěr, že by za částky měsíčního služebního příjmu za posledních 12 měsíců před skončením služebního poměru nemohly být považovány v tomto období vyplacené poměrné části služebního příjmu, který ovšem náležel za jiné období.

[15] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že nesouhlasí s argumenty a názory stěžovatele předestřenými v kasační stížnosti. Podle názoru žalovaného rozhodl městský soud správně a v souladu s hmotněprávní i procesní úpravou, přičemž napadený rozsudek je zároveň dostatečně a relevantně odůvodněn.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval přípustností kasační stížnosti, protože v posuzované věci již dříve rozhodl rozsudkem č. j. 1 As 31/2015 – 28, jímž ke kasační stížnosti žalobce zrušil původní rozsudek městského soudu. Kasační stížnost není v zásadě přípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem [§ 104 odst. 3 písm. a) věta před středníkem s. ř. s.]. Základním smyslem této úpravy je, aby se Nejvyšší správní soud nemusel opakovaně zabývat věcí, u které již jednou vyslovil svůj právní názor závazný pro nižší soud a nižší soud se tímto právním názorem řídil (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05).

[17] Judikatura Nejvyššího správního soudu dovodila nad rámec doslovného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. další výjimky s ohledem na dodržení smyslu a účelu rozhodování Nejvyššího správního soudu. Uvedené ustanovení nelze vztáhnout zejména na případy, kdy Nejvyšší správní soud vytýká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Odmítnutí kasační stížnosti za tohoto procesního stavu by znamenalo odmítnutí věcného přezkumu rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva (viz usnesení rozšířeného senátu č. j. 1 As 79/2009 – 165). Právě o takový případ se jedná v posuzované věci, neboť předchozí rozsudek městského soudu byl zrušen z důvodu vady řízení před soudem, aniž by se Nejvyšší správní soud zabýval věcí samou.

[18] Kasační stížnost je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[19] Kasační stížnost není důvodná.

[20] Přednostně Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení přezkoumatelnosti rozsudku městského soudu, kterým by se musel zabývat dle § 109 odst. 4 s. ř. s. z úřední povinnosti i bez námítky stěžovatele. Vlastní přezkum rozhodnutí je totiž možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí je srozumitelné a vychází z relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč městský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[21] Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené „[...] nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.“ K otázce nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti se Nejvyšší správní soud vyjádřil již mnohokrát. Bylo tomu tak např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130, v němž konstatoval: „Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné“. Výše uvedené závěry platí obdobně také pro rozhodnutí správních orgánů.

[22] Stěžovatel namítal vnitřní rozpornost rozsudku městského soudu pouze v obecné rovině s tím, že si argumenty v odůvodnění rozsudku vzájemně odporují. Městský soud nepochybil, pokud v rámci posouzení projednávaného případu předestřel veškeré argumenty vztahující se k výpočtu a povaze příspěvku za službu. Napadené rozhodnutí městského soudu není nepřezkoumatelným, neboť z odůvodnění rozsudku je patrné, jakými úvahami se soud ve svých závěrech řídil, a odůvodnění není vnitřně rozporné. Ani sám stěžovatel se nedomnívá, že by rozsudek městského soudu trpěl vnitřní rozporností, jak plyne z obecné formulace jeho kasační námítky. Stěžovatel především rozporuje správnost posouzení právní otázky městským soudem. Správnost těchto závěrů je předmětem dalšího přezkumu. Námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku je však nedůvodná.

[23] K otázce, zda lze do výpočtového základu pro určení výše příspěvku za službu započítat doplatek služebního příjmu za dobu zproštění výkonu služby, uvádí Nejvyšší správní soud následující.

[24] Přechodné ustanovení § 226 zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů stanoví, že „příslušník, jehož služební poměr skončí do 3 let po nabytí účinnosti tohoto zákona a který nesplnil podmínku doby služby pro nárok na výsluhový příspěvek, s výjimkou příslušníka propuštěného podle § 42 odst. 1 písm. a) nebo podle § 42 odst. 1 písm. d), byl-li následně na základě jednání, které vedlo k jeho propuštění, pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně, má nárok na příspěvek za službu podle právních předpisů platných do 31. prosince 2005, jestliže by podle nich splnil podmínku doby služby pro nárok na příspěvek za službu. Příspěvek za službu se považuje za výsluhový příspěvek podle tohoto zákona.“

[25] Z uvedeného vyplývá, že podmínky vzniku nároku i výše příspěvku za službu přiznávaného podle citovaného ustanovení se posuzují podle právních předpisů platných do 31. 12. 2005.

[26] Podle § 117 odst. 1 zákona o služebním poměru „příspěvek činí 20 % služebního příjmu, jestliže policista konal službu alespoň po dobu deseti roků. Za každý další ukončený rok této služby se příspěvek zvyšuje o 1 % služebního příjmu“. Odstavec 2 poté stanoví: „Příspěvek se vyměruje z posledního hrubého měsíčního služebního příjmu policisty před skončením služebního poměru nebo, jestliže je to pro něj výhodnější, z jeho průměrného hrubého měsíčního služebního příjmu za posledních 12 měsíců před skončením služebního poměru.“

[27] V souladu s § 121 zákona o služebním poměru stanovila podrobnosti o nárocích souvisejících se skončením služebního poměru vyhláška Ministerstva vnitra č. 287/2002 Sb., kterou se upravují některé podrobnosti služebního poměru příslušníků Policie České republiky. Podle § 76 odst. 1 této vyhlášky „posledním hrubým měsíčním služebním příjmem policisty je služební příjem, který mu náležel před skončením služebního poměru v rozsahu složek služebního příjmu stanovených pevnou měsíční výměrou. Do posledního hrubého měsíčního služebního příjmu se započítává průměrný měsíční úhrn jeho proměnlivých složek a odměn, které náležely policistovi v kalendářním roce, jenž předcházel dni skončení jeho služebního poměru.“ Odstavec 2 poté stanoví, že „za poslední hrubý měsíční služební příjem policisty, jemuž nenáležel v kalendářním měsíci, v němž skončil služební poměr, služební příjem nebo jemuž náležela pouze jeho část, se považuje služební příjem, jenž by mu náležel, kdyby konal službu po celý kalendářní měsíc; ke snížení hrubého měsíčního služebního příjmu z důvodu zproštění výkonu služby nebo uložení kázeňského trestu se nepřiblíží. Skončil-li služební poměr policisty, kterému nenáležel služební příjem z důvodu poskytnutí služebního volna bez nároku na služební příjem, považuje se za poslední hrubý měsíční služební příjem policisty služební příjem, který mu náležel v měsíci, kdy jeho služební poměr skončil; pro výpočet tohoto hrubého měsíčního služebního příjmu platí ustanovení odstavce 1.“ Podle odst. 4 se „za složky služebního příjmu stanovené pevnou měsíční výměrou podle odstavce 1 pro účely posledního hrubého měsíčního služebního příjmu policisty považují a) platový tarif, b) osobní příplatek, c) příplatek za vedení, d) příplatek za zastupování, e) hodnostní příplatek a f) zvláštní příplatek.“ Podle odst. 5 se „za složky služebního příjmu policisty stanovené proměnlivou měsíční výměrou podle odstavce 1 pro účely posledního hrubého měsíčního služebního příjmu považují a) příplatek za službu v noci, b) příplatek za službu v sobotu a neděli, c) služební příjem za službu ve svátek, d) příplatek za dělenou směnu a e) služební příjem za službu konanou nad základní dobu služby.“

[28] V projednávané věci se stěžovatel domáhá výhodnějšího výpočtu průměrného hrubého měsíčního služebního příjmu za posledních 12 měsíců před skončením služebního poměru. V tomto období byl stěžovateli vyplacen služební příjem v celkové částce 699.272 Kč. Vyplacená částka zahrnuje jak služební příjmy za kalendářní měsíce leden 2009 až prosinec 2009, tak doplatky služebního příjmu, o který byl stěžovatelův služební příjem krácen po dobu jeho zproštění výkonu služby v období březen 2006 až září 2009.

[29] Pro daný případ je proto třeba vyřešit otázku, zda se do průměrného hrubého měsíčního příjmu za posledních 12 měsíců (ve smyslu § 117 odst. 2 zákona o služebním poměru), započítává i ta část služebního příjmu, která byla sice v tomto období skutečně vyplacena, avšak nikoliv jako služební příjem za toto období, ale za období předcházející. Jen tak lze zjistit, zda je pro stěžovatele skutečně výhodnější výpočet výše příspěvku za službu z jeho průměrného hrubého měsíčního služebního příjmu za posledních 12 měsíců před skončením služebního poměru, nebo je na místě vypočítat příspěvek z posledního hrubého měsíčního služebního příjmu stěžovatele před skončením služebního poměru tak, jako to učinil žalovaný v napadeném rozhodnutí.

[30] Kasační soud se ztotožňuje se závěrem městského soudu, že součástí hrubého měsíčního služebního příjmu není doplatek služebního příjmu za předchozí dobu zproštění výkonu služby. Tomuto závěru nasvědčuje již pouhý jazykový výklad § 117 odst. 2 zákona o služebním poměru používajícího pojmy „měsíční příjem“ a „příjem za období“. Tomuto výkladu přitom nebrání ani účel právní úpravy, jímž je poskytnout policistovi příspěvek za službu ve výši odpovídající jeho předchozímu služebnímu příjmu. K naplnění slov i účelu § 117 odst. 2 zákona o služebním poměru je proto naopak nezbytné „očistit“ příjem vyplacený v rozhodném období od částek, které nejsou součástí měsíčního příjmu za toto období.

[31] Témuž závěru svědčí i argumentace městského soudu, že doplatek služebního příjmu za dobu zproštění výkonu služby není složkou služebního příjmu ve smyslu vyhlášky Ministerstva vnitra č. 287/2002 Sb., která jednotlivé složky příjmu taxativně vymezuje v § 76 odst. 4 a odst. 5. Ke stejnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 17. 6. 2015, č. j. 3 As 166/2014 - 28. Ačkoliv se v této věci jednalo o otázku započitatelnosti náhrady za nevyčerpanou dovolenou, argumentace i závěry citovaného rozsudku se plně uplatní i v nyní projednávané věci.

[32] Námitka stěžovatele, že podle zákona o služebním poměru je služebním příjmem příslušníka v rozhodném období příjem, který mu byl v tomto období fakticky zúčtován k výplatě a byl tedy skutečně vyplacen, proto není důvodná.

[33] Stěžovatel se po celou dobu řízení mylně domnívá, že legální pojem *hrubý příjem* v rámci zdaňování příjmů ze závislé činnosti podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, a v případě postupu při stanovení vyměřovacího základu na pojistné ze sociálního zabezpečení podle zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, má obsahově stejný význam i v rámci služebního zákona. V rozsudku ze dne 17. 6. 2015, č. j. 3 As 166/2014 – 28, Nejvyšší správní soud uvádí: „*Podstatné je totiž právě to, že smysl a účel zákona o daních z příjmů a služebního zákona je odlišný a každý z těchto předpisů vychází z jiné koncepce. Příjem ve smyslu zákona o daních z příjmů tak nelze ztotožnit s hrubým služebním příjmem ve smyslu služebního zákona.*“ V případě zdanění příjmu ze závislé činnosti, resp. jeho zatížení pojistným na sociální zabezpečení je zcela pochopitelně započítáván celý příjem, skutečně vyplacený v příslušném období (nikoliv za toto období). Opatřením ve prospěch poplatníka daně či pojistného je skutečnost, že tento příjem je daní či příspěvkem zatížen až v okamžiku jeho skutečného vyplacení, nikoliv již k okamžiku jeho splatnosti. Účel výpočtu příspěvku za službu je, jak vysvětleno výše, zcela jiný.

[34] Zahrnutím *doplatku* části služebního příjmu *do průměrného hrubého měsíčního služebního příjmu* za posledních 12 měsíců před skončením služebního poměru (ve smyslu § 117 odst. 2 zákona o služebním poměru) na základě toho, že byl onen doplatek v daném období reálně vyplacen, by fakticky došlo k nepřipustnému navýšení průměrného příjmu, ze kterého se příspěvek za službu vypočítává. Lze proto uzavřít, že samotný doplatek služebního příjmu

za dobu zproštění výkonu služby se týká širšího časového období (březen 2006 až září 2009) než pouze kalendářního roku 2009, a v té části, která nespádá do rozhodného období posledních 12 měsíců ve smyslu § 117 odst. 2 zákona o služebním poměru, nemůže být považován za složku služebního příjmu za toto období. Tuto částku tedy nelze zahrnout do výpočtu průměrného hrubého měsíčního příjmu za rozhodné období.

[35] Na tomto závěru nic nemění ani stěžovatelem namítaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. V rozsudku ze dne 14. 11. 2007, č. j. 3 Ads 91/2007 - 65, se soud vyjádřil k otázce splatnosti doplatku služebního příjmu a existence nároku na úroky z prodlení s výplatou části kráceného služebního příjmu. Doplatek služebního příjmu skutečně policistovi náleží až po ukončení zproštění výkonu služby, resp. teprve tehdy nastává jeho splatnost. Eventuální nárok na zadržovaný služební příjem však nelze zaměňovat s nárokem na jeho vyplacení. Jak městský soud správně dovodil, že samotné skutečnosti, že se doplatek stává splatným až se skončením zproštění výkonu služby, nelze dovodit, že se tím tento doplatek zahrne v celé šíři do základu pro výpočet příspěvku za službu. Rozhodující je povaha peněžitého plnění, které příslušník nabývá, v posuzovaném případě povaha doplatku služebního příjmu.

[36] Ani rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2008, č. j. 4 Ads 20/2007 - 59, stěžovatelově argumentaci nepřisvědčuje. Podle tohoto rozhodnutí „*musí žalovaný v řízení o žádosti o příspěvek za službu nejprve zjistit a porovnat, zda je pro žadatele nejvýhodnější vyměření příspěvku z posledního hrubého měsíčního služebního příjmu policisty před skončením služebního poměru, z průměrného hrubého měsíčního služebního příjmu za posledních 12 měsíců před skončením služebního poměru, nebo z výpočtového základu určeného podle § 76 vyhlášky č. 287/2002 Sb.*“ Aplikací § 76 citované vyhlášky v případě, kdy by výpočet příspěvku za službu podle tohoto ustanovení přinesl stěžovateli horší výsledek, než by mu přinesl výpočet příspěvku provedený pouze v intencích zákona o služebním poměru, by došlo k rozporu se zákonem. S ohledem na výše uvedené je ovšem zřejmé, že žalovaný nepochybil, pokud doplatek příjmu za dobu zproštění výkonu služby v té části, která nespádá do období leden až prosinec 2009, nezahrnul do výpočtu průměrného hrubého měsíčního příjmu za toto období ve smyslu § 117 zákona o služebním poměru. Nejvyšší správní soud přisvědčil závěru městského soudu, že pokud zákon stejně jako vyhláška nepovažuje doplatek služebního příjmu za dobu zproštění výkonu služby za služební příjem, nemohl být stěžovatel aplikací vyhlášky znevýhodněn při stanovení hrubého měsíčního služebního příjmu rozhodného pro výpočet příspěvku za službu.

V. Závěr a náklady řízení

[37] S ohledem na nedůvodnost všech stěžovatelových námitek Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[38] Druhým výrokem rozhodl soud o vrácení zaplaceného soudního poplatku stěžovateli. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu dospěl v rozhodnutí ze dne 16. 2. 2016, č. j. 10 Afs 186/2014 – 60, k závěru, že „*[ú]častník řízení podávající ve své věci opakovaně kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu vydanému poté, kdy bylo předcházející rozhodnutí ke kasační stížnosti téhož účastníka Nejvyšším správním soudem zrušeno, již není povinen soudní poplatek za tuto další kasační stížnost platit, pokud ve věci již jednou tento poplatek zaplatil (§ 6a odst. 5 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích).*“

[39] Stěžovatel zaplatil soudní poplatek ve výši 5.000 Kč v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku městského soudu ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 1 As 31/2015. Stěžovatel následně podal v téže věci nyní projednávanou kasační

stížnost, za kterou rovněž zaplatil soudní poplatek ve výši 5.000 Kč. Vzhledem k závěrům rozšířeného senátu však k jeho platbě povinen nebyl. Má proto právo na jeho vrácení dle § 10 odst. 1 věta první zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.

[40] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v tomto řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady běžné administrativní činnosti, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. října 2016

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu